

PATVIRTINTA

VšĮ Mažeikių pirminės sveikatos
priežiūros centro direktoriaus 2024 m.
sausio 2 d. įsakymu Nr. V-2

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS MAŽEIKIŲ PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRO NEPAGEIDAJAMŲ ĮVYKIŲ STEBĖSENOS IR VALDYMO APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. VšĮ Mažeikių pirminės sveikatos priežiūros centro (toliau – įstaigos) nepageidajamų įvykių stebėsenos ir valdymo aprašas (toliau – aprašas) nustato duomenų apie nepageidajamus įvykius registravimo, teikimo, analizės, viešinimo ir nepageidajamų įvykių valdymo tvarką.
2. Nepageidajamų įvykių stebėseną vykdoma vadovaujantis šiais principais:
 - 1.1. tikslingumo – renkami tik tie duomenys apie nepageidajamus įvykius, kurie yra reikalingi ir tinkami nepageidajamų įvykių stebėsenai ir prevencijai;
 - 1.2. sistemingumo ir patikimumo – duomenys apie nepageidajamus įvykius renkami pagal nustatytas duomenų rinkimo formas sistemingai ir laikantis tęstinumo;
 - 1.3. konfidencialumo – skelbiama tik tokia informacija apie nepageidajamus įvykius, kuri garantuoja duomenų anonimiškumą.
3. Nepageidajamų įvykių valdymas vykdomas vadovaujantis veiksmingumo principu – diegiamos mokslo įrodymais pagrįstos nepageidajamų įvykių prevencijos priemonės.
4. Apraše vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:
 - 4.1. Incidentas – nepageidajamas įvykis, nesusijęs su asmens sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojų veiksmais ar neveikimu pacientų priežiūros metu.
 - 4.2. Nepageidajamas įvykis – įvykis, aplinkybė, veika, galėję sukelti ar sukėlę nepageidajamą išeitį (rezultatą) pacientui.
 - 4.3. Kitos apraše vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, apibrėžtas teisės aktuose, reglamentuojančiuose sveikatos priežiūros paslaugų teikimą.

II. NEPAGEIDAJAMŲ ĮVYKIŲ STEBĖSENA

5. Įstaiga vykdo nepageidajamų įvykių stebėseną įstaigos lygiu pagal įstaigos vadovo patvirtintą nepageidajamų įvykių stebėsenos ir valdymo tvarką.

6. Nepageidajamų įvykių sąrašas:

Nepageidajamų įvykių grupės kodas	Nepageidajamų įvykių grupės pavadinimas
1	Nepageidajami įvykiai, susiję su vaistinių preparatų vartojimu
2	Nepageidajami įvykiai, susiję su kraujo ir jo komponentų transfuzija
3	Nepageidajami įvykiai, susiję su medicinos prietaisų ir priemonių naudojimu
4	Nepageidajami įvykiai, susiję su audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos procesu ir pagalbinio apvaisinimu

5	Nepageidaujami įvykiai, susiję su pacientų patirta avarine arba nenumatytąja apšvita
6	Hospitalinė infekcija, kuri sukėlė paciento mirtį
7	Nepageidaujami įvykiai, susiję su chirurginėmis, diagnostinėmis bei gydomosiomis invazinėmis procedūromis
8	Nepageidaujami įvykiai, susiję su pacientų priežiūra ir incidentais
9	Nepageidaujami įvykiai, susiję su paciento identifikavimo klaida (išskyrus 1 ir 5 grupės nepageidaujamus įvykius)
10	Nepageidaujami įvykiai, susiję su pacientų ir jų atstovų elgesiu
11	Kiti nepageidaujami įvykiai

7. Įstaigos specialistas (slaugytojas, gydytojas ar kiti sveikatos priežiūros specialistai) praneša apie nepageidaujamą įvykį, užpildydamas nepageidaujamų įvykių duomenų formos (aprašo 1 priedas) 1 dalį „Nepageidaujamo įvykio (NĮ) aprašymas“ ir 2 dalį „Paciento, patyrusio NĮ, duomenys ir apie NĮ pranešusio specialisto kontaktinė informacija“ ir ją pateikia įstaigos vadovui arba jo įgaliotam asmeniui.

8. Įstaigos vadovas arba jo įgaliotas asmuo:

8.1. analizuoja gautą informaciją apie užregistruotą nepageidaujamą įvykį ir jį patvirtina, užpildydamas nepageidaujamų įvykių duomenų formos 3 dalį „ASPI vadovo arba jo įgalioto asmens informacija“;

8.2. užregistruoja ir patvirtina nepageidaujamus įvykius, nustatytus gavus pacientų skundus, užpildydamas nepageidaujamų įvykių duomenų formą (aprašo 1 priedas) arba, jeigu apie šį nepageidaujamą įvykį anksčiau nepranešė įstaigos specialistas.

9. Aprašo 8–9 punktuose nurodyti veiksmai atliekami Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinėje sistemoje (toliau – VISS IS) (www.viss.hi.lt).

10. Įstaiga iki einamųjų metų vasario 1 d. sutvarko VISS IS praėjusių kalendorinių metų nepageidaujamų įvykių duomenis.

III. NEPAGEIDAUJAMŲ ĮVYKIŲ VALDYMAS

11. Nepageidaujamų įvykių valdymą įstaigos lygiu vykdo įstaiga pagal įstaigos vadovo patvirtintą nepageidaujamų įvykių stebėsenos ir valdymo tvarką, kuri nustato nepageidaujamų įvykių, registruojamų ir kaupiamų Aprašo 8–12 punktuose nustatyta tvarka, analizę ir viešinimą, prevencinių priemonių planavimą ir jų įgyvendinimą.

(Duomenų registravimo forma)

NEPAGEIDAUJAMO ĮVYKIO DUOMENYS

1 dalis. Nepageidaujamo įvykio (NĮ) aprašymas <i>(pildo ASPĮ specialistas (slaugytojas, gydytojas ar kiti sveikatos priežiūros specialistai), kuris praneša apie nepageidaujamą įvykį)</i>	
1. NĮ užregistravimo data: _____metai _____ mėnuo _____ diena	2. NĮ data: _____metai _____ mėnuo _____ diena
3. NĮ vieta (padalinys, patalpa ar pan., kur atsitiko NĮ): _____ _____ _____	4. NĮ grupės kodas <i>(pasirenkama iš Nepageidaujamų įvykių stebėsenos aprašo 1 priedo)</i> Kodas: _____
5. NĮ pogrupio kodas ¹ <i>(rekomenduojamas NĮ skirstymas į pogrupius pateiktas adresu www.hi.lt)</i> Kodas: _____	6. NĮ sukeltos žalos kodas ² Kodas: Z_____
7. Siūlomos NĮ prevencinės priemonės: _____ _____ _____	
8. Trumpas NĮ aprašymas, nurodant galimas priežastis ir aplinkybes: _____ _____ _____ _____ _____	
2 dalis. Paciento duomenys ir pranešusio specialisto kontaktai <i>(pildo ASPĮ specialistas (slaugytojas, gydytojas ar kitas sveikatos priežiūros specialistas), kuris praneša apie nepageidaujamą įvykį)</i>	
9. Paciento amžius: _____metai	10. Paciento lytis: ☐ Vyras / ☐ Moteris
11. NĮ užregistravusio asmens kontaktinė informacija: _____ _____	
3 dalis. ASPĮ vadovo arba jo įgalioto asmens informacija <i>(pildoma po NĮ analizės)</i>	
12. Formos užpildymo data: _____metai _____ mėnuo _____ diena	13. Nustatytos pagrindinės NĮ priežasties kodas ³ Kodas: P_____
14. Nustatytų kitų NĮ priežasčių kodai (jei yra) Kodas (-ai): P_____	15. NĮ pasikartojimo dažnio kodas ⁴ Kodas: D_____
16. Trumpas NĮ priežasčių ir aplinkybių aprašymas: _____ _____ _____ _____ _____	
17. Taikytos/planuojamos taikyti prevencinės priemonės kodas ⁵	Kodas: PP_____
18. Aprašykite taikytas/planuojamas taikyti NĮ prevencinės priemonės: _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	

Pastabos:

1. Neprivaloma pildyti.
 2. **NĮ sukelta žala:**
 - Z1 – labai didelė (NĮ baigėsi mirtimi);
 - Z2 – didelė (NĮ sukėlė neatitaisomą žalą sveikatai: pacientas visam gyvenimui visiškai neteko kurių nors organizmo funkcijų (jutiminių, motorinių, fiziologinių, psichologinių));
 - Z3 – vidutinė (NĮ sukėlė neatitaisomą žalą sveikatai: pacientas visą likusį gyvenimą visaverčiai negalės vykdyti kurių nors organizmo funkcijų (jutiminių, motorinių, fiziologinių, psichologinių));
 - Z4 – maža (NĮ sukėlė sveikatos sutrikimą, kuriam reikalingas papildomas (neplanuotas) gydymas, tačiau sveikatos sutrikimą galima visiškai pagydyti be liekamųjų sveikatai reiškinių);
 - Z5 – labai maža (NĮ sukėlė mažus sveikatos sutrikimus, kuriems pašalinti neprireikė papildomo gydymo);
 - Z6 – žalos nesukelta.
 3. **NĮ priežastys:**
 - P1 – komunikacijos problemos (pvz., netinkamas sveikatos priežiūros specialistų bendravimas, vienas kito nesupratimas, asocialus elgesys ir kt.);
 - P2 – paciento teisių pažeidimas (pvz., informuoto sutikimo dėl gydymo nepasirašymas, konfidencialių paciento duomenų atskleidimas ir kt.);
 - P3 – blogas vaistų administravimas (pvz., netinkamas vaistų saugojimas, ne to vaisto paskyrimas, vaisto paskyrimas ne tam pacientui, klaidingai suprastas vaisto pavadinimas ir kt.);
 - P4 – problemos su medicinos įranga (pvz., medicinos įrangos gedimai ir kt.);
 - P5 – netinkama gydymo eiga (pvz., pavėluotai suteiktos paslaugos, būtino gydymo tęstinumo nebuvimas, neveiksmingas gydymo metodas ir kt.);
 - P6 – žmogiškasis faktorius (pvz., nepakankamas ASPI specialistų atidumas, nepakankama kvalifikacija ir (ar) kompetencija, specialistų trūkumas ir kt.);
 - P7 – ASPI aplinkos įtaka (pvz., patalpų būklė, saugumas ir kt.);
 - P8 – kitos priežastys;
 - P9 – paciento sveikatos būklė (lėtinės ligos, amžius).
 4. **NĮ pasikartojimo dažnis:**
 - D1 – dažnas (prognozuojama, kad toks pat NĮ pasikartos bent kartą per mėnesį);
 - D2 – dažnai tikėtinas (prognozuojama, kad toks pat NĮ pasikartos kelis kartus per metus);
 - D3 – galimas (prognozuojama, kad toks pat NĮ gali pasikartoti artimiausių dvejų metų laikotarpiu);
 - D4 – mažai tikėtinas (prognozuojama, kad toks pat NĮ gali pasikartoti per artimiausius penkerius metus).
 5. **NĮ taikytos/planuojamos taikyti prevencinės priemonės kodas:**
 - PP1 – orientuotos į organizacinius veiksnius;
 - PP2 – orientuotos į aplinkos veiksnius;
 - PP3 – orientuotos į ASPI darbuotojus;
 - PP4 – orientuotos į pacientą;
 - PP5 – kita (įrašykite 18 punkte).
-